T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/333
KARAR NO : 2025/614
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 48/9. maddesi uyarınca verilen idari para cezası ile Ek 17. maddesi uyarınca düzenlenen aday sürücü belgesinin iptali işlemine karşı açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. O.
Vekilli : Av. H. C. İ.
Davalı : Ankara İl Emniyet Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Ankara Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Trafik Düzenleme ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, plakalı araç sürücüsü davacı hakkında, alkol cihazına üflemeyi kabul etmediğinden bahisle, 07/11/2024 tarih ve MB 51744368 sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/9. madde ve fıkrası uyarınca 18.452 TL idari para cezası verilmiş, aynı birim tarafından 07/11/2024 tarih ve AA seri 0497812 sıra sayılı 730 gün süreyle Sürücü Belgesi Geri Alma Tutanağı düzenlenmiş ve araç trafikten men edilmiştir.

2. Davacı vekili, müvekkil aleyhine verilen idari para cezası, ehliyete el koyma ve trafikten men cezalarının iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği 16/01/2025 tarih ve D. İş. 2024/11849 sayılı kararı** ile başvuru konusu idari yaptırım kararı sulh ceza hâkimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, idari yargı görevli olduğundan itiraz eden tarafından yapılan başvurunun görevsizlik sebebiyle reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Muteriz A. O. vekili Av. H. C. İ. itiraz dilekçesinde; itirazın kabulü ile yasalara aykırı olarak düzenlenen trafik para cezasının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.*
>
> *Tüm dosya kapsamı ve ilgili mevzuat incelendiğinde;*
>
> *2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48'inci maddesinin 1'inci, 2'nci ve 5'inci fıkraları; "(1) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri almış olan sürücüler ile alkollü olan sürücülerin karayolunda araç sürmeleri yasaktır. (2) Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla, kollukça teknik cihazlar kullanılır. (5) Yapılan tespit sonucunda, 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin

kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, ... Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. ..." hükmünü havidir.

Burada belirtmek gerekir ki, 2918 sayılı Yasanın Ek 17. maddesi "İlk defa sürücü belgesi alanlar en az bir yıl süre ile aday sürücü olarak kabul edilirler. Aday sürücülüğün süresi, aday sürücülerin sürücü belgelerinin iptal edilme ve yeniden sürücü belgesi alma şartları ile diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. Aday sürücülerle ilgili olarak yönetmelikte belirtilen iptal edilme şartlarının oluşması halinde, bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından sürücü belgeleri iptal edilir." hükmünü havidir.

18/07/1997 tarihli Karayolları Trafik Yönetmeliğinin Ek 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrasının (e) bendinin "Aday sürücülük süresi içerisinde 2918 sayılı Kanunun ... veya araç cinsine bakılmaksızın 0,20 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullanıldığının tespit edilmesi ... durumunda sürücü belgesi trafik görevlilerince iptal edilir." şeklindeki hükmü havidir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun "Alkollü içki, uyuşturucu veya keyif verici maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı" başlıklı 48. Maddesinin 9. fıkrasında;

- Uyuşturcu veya uyarıcı maddelerin kullanılıp kullanılmadığı ya da alkolün kandaki miktarını tespit amacıyla, kollukça teknik cihazlar kullanılmasını kabul etmeyen sürücülere trafik idari para cezası verilir ve sürücü belgesi iki yıl süreyle geri alınır.

... Hükmü ile,

Karayolları Trafik Yönetmeliğinin,"Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddeler etkisi altında araç sürme yasağı" başlıklı 97. maddesinde;...

-Teknik cihaz kullanılmasını kabul etmeyen sürücüye 2918 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında belirtilen miktarda idari para cezası verilir ve sürücü belgesi iki yıl süre ile geri alınır.

-Yasal sınırların üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler ile teknik cihaz kullanılmasını kabul etmeyen ve bu nedenle hakkında işlem yapılan sürücüler araç kullanmaktan men edilir." hükmünü havidir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, rutin trafik denetimleri esnasında sürücülerin alkolmetre cihazına üflemeyi reddetmesi halinde ret çıktısı veya alkolmetre cihazını üflemeyi reddettiğine dair tutanak düzenlendikten sonra, sürücü hakkında 2918 sayılı KTK'nun 48 inci maddesinin 9 uncu fıkrası hükümleri uygulanarak sürücü belgesinin 2 yıl geçici süre ile geri alınmasına karar verilir.

Bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde; alkolmetre cihazına üflemenin reddedilmesi durumunda 2918 sayılı Yasanın Ek-17. maddesinin atfı ile Yönetmeliğin Ek-1/2-e maddesi gereği sürücü belgesinin iptali idari yaptırımı uygulanabilir. Yasanın Ek-17. maddesi uyarınca düzenlenen sürücü belgesinin iptali idari yaptırımına karşı yapılacak başvuruyu inceleme görevi ise, 5326 sayılı Kabahatler Kanunun 3., 19. ve 27. maddeleri gereği İdare Mahkemelerinin görevi dahilinde olup, Sulh Ceza Hakimliklerinin görevi içerisinde değildir.

Bu sebeple, muteriz hakkında tanzim olunan aday sürücü belgesinin iptaline dair tutanağın ve beraberindeki idari yaptırım kararlarının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince başvuru konusu idari yaptırım kararının Sulh Ceza Hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, Hakimliğimiz görevsiz olduğundan başvurunun usulden reddine dair aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

KARAR : Gerekçesi Yukarıda Açıklandığı Üzere;

1-Başvuru konusu idari yaptırım kararı Sulh Ceza Hâkimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, idari yargı görevli olduğundan itiraz eden tarafından yapılan başvurunun görevsizlik sebebiyle REDDİNE..."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

5. **Ankara 8. İdare Mahkemesi 19/03/2025 tarih ve E.2025/240 sayılı kararı** ile, davanın adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Bakılan uyuşmazlıkta, davacı tarafından, Ankara Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünün 07/11/2024 tarih MB seri numaralı 51744368 sıra numaralı 18.452,00-TL tutarındaki idari para cezasının, ehliyete el koyma ve trafikten men kararlarına karşı Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliğine yapılan itiraz neticesinde Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliğinin 16.01.2025 tarih ve 2024/11849 Değişik İş sayılı kararıyla söz konusu uyuşmazlığın "Bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde; alkolmetre cihazına üflemenin reddedilmesi durumunda 2918 sayılı Yasanın Ek-17. maddesinin atfı ile Yönetmeliğin Ek-1/2-e maddesi gereği sürücü belgesinin iptali idari yaptırımı uygulanabilir. Yasanın Ek-17. maddesi uyarınca düzenlenen sürücü belgesinin iptali idari yaptırımına karşı yapılacak başvuruyu inceleme görevi ise, 5326 sayılı Kabahatler Kanunun 3., 19. ve 27. maddeleri gereği İdare Mahkemelerinin görevi dahilinde olup, Sulh Ceza Hakimliklerinin görevi içerisinde değildir. Bu sebeple, muteriz hakkında tanzim olunan aday sürücü belgesinin iptaline dair tutanağın ve beraberindeki idari yaptırım kararlarının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince başvuru konusu idari yaptırım kararının Sulh Ceza Hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, Hakimliğimiz görevsiz olduğundan başvurunun usulden reddine dair aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.' gerekçesiyle davanın görev yönünden reddedildiği ve bu kararın kesinleşmesi akabinde davacı tarafından 11/02/2025 tarihinde Mahkememizde iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda, trafik para cezasının bir idari yaptırım olduğu hususunda tartışma bulunmadığı, sürücü belgesinin geçici süreyle geri almasının ise 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde* belirtilen *ve istisnalardan sayılan idari ceza türlerinden biri olduğu, bununla birlikte, 2918 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikler sonrasında ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan Yönetmeliğin 160. maddesinde söz konusu idari cezanın da idari yaptırım (idari tedbir) olarak düzenlendiği ve Kabahatler Kanunu'nun uygulanacağına ilişkin açık hüküm bulunduğu anlaşılmakla, 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamındaki istisnalardan sayılmasına rağmen bu Kanun'a uygun yapılan değişikliklerle, geçici süreli ehliyetin geri alınması idari yaptırımının ve aynı fiil kapsamında aracın trafikten men edilmesine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünde 5326 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması, dolayısıyla da adli yargı yerinin görevli olması gerektiği sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 07/01/2025 tarih, E.2024/549-K.2025/33 sayılı kararı da bu yöndedir..."*

6. Ankara 8. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli yargı dava dosyasının aslı ve idari yargı dava dosyasının sureti Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*
> *(1) Bu Kanunun;*
> *a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin

aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

8. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

11. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı:"* başlıklı 48. maddesinin 5. ve 12. fıkraları şöyledir:

"(Değişik: 24/5/2013 - 6487/19 md.)"

...

Yapılan tespit sonucunda 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile,700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise,1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması halinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin bitiminde başlar.

...

Sürücü belgelerinin geçici geri alma işlemleri bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin

12. 2918 sayılı Kanun'un *"Sürücü belgelerinin geri alınmasında ve iptalinde yetki"* başlıklı 112. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 12/7/2013-6495/20 md.)

Bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği hâller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemeleri karar verir.

Bu Kanunun 51 inci maddesinin ihlali ve 118 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı "100 ceza puanını doldurmak" eylemi nedeniyle sürücü belgelerinin geri alınmasına yine bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler yetkilidir.

Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması veya iptaline dair verilen kesinleşmiş mahkeme kararı örnekleri, sürücülerin sicillerine işlenmek üzere mahkemelerce ilgili trafik birimlerine gönderilir.

Bu Kanuna göre görülen davalar, diğer kanunlara göre görülen davalarla birleştirilemez.

Askeri araçları süren kişiler ile asker kişilerin bu Kanunda yazılı suçlarla ilgili davalarına da bu mahkemelerde bakılır.

Askeri görev ve hizmetlerin yürütülmesi sırasında askeri araç sürücülerinin asker kişilere karşı işledikleri trafik kazalarıyla ilgili suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri saklıdır."

13. 2918 sayılı Kanun'un *"Aday sürücülük"* başlıklı Ek 17. maddesi şöyledir:

"(Ek: 12/7/2013-6495/22 md.)

İlk defa sürücü belgesi alanlar en az bir yıl süre ile aday sürücü olarak kabul edilirler.

Aday sürücülüğün süresi, aday sürücülerin sürücü belgelerinin iptal edilme ve yeniden sürücü belgesi alma şartları ile diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Aday sürücülerle ilgili olarak yönetmelikte belirtilen iptal edilme şartlarının oluşması hâlinde, bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından sürücü belgeleri iptal edilir."

14. Karayolları Trafik Yönetmeliğinin *"Aday sürücülük"* başlıklı Ek 3. maddesi şöyledir:

"(Ek:RG-17/4/2015-29329) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sürücü belgesi alanlar ile herhangi bir sebeple sürücü belgesi iptal edilmiş olup da yeniden sürücü belgesi alanlar, belgenin alındığı tarihten itibaren iki yıl süreyle aday sürücü olarak kabul edilir.

Aday sürücülük süresi içerisinde 2918 sayılı Kanunun;

a) 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üç kez ihlal edilmesi,

b) 48 inci veya 118 inci maddelerine istinaden sürücü belgelerinin geri alınması,

c) 51 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi,

ç) 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üç kez ihlal edilmesi,

d) 74 üncü maddesinin üç kez ihlal edilmesi,

e) Koruyucu tertibatın kullanılması ile ilgili 78 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi veya araç cinsine bakılmaksızın 0,20 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullanıldığının tespit edilmesi veya toplam 75 ceza puanının aşılması durumunda sürücü belgesi trafik görevlilerince iptal edilir.

Belgesi iptal edilenlerin tekrar sürücü belgesi alabilmeleri için; sürücü kurslarına devam etmeleri ve yapılan sınavlarda başarılı olarak motorlu taşıt sürücüsü sertifikası almaları gerekir. Bu kişilerin sürücü kurslarında eğitime başlayabilmeleri için tabi tutulacakları psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonucunda sürücülüğe engel hali bulunmadığını gösterir belgenin sürücü kursuna ibrazı ve varsa iptal nedenlerinde yer alan geri alma süreleri kadar zamanın geçmiş olması zorunludur."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyası suretinin, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacının alkol cihazına üflemeyi kabul etmediğinden bahisle 2918 sayılı Kanun'un 48/9. maddesi uyarınca adına düzenlenen 07/11/2024 tarih ve AA seri 0497812 sıra sayılı sürücü belgesi geri alma tutanağı ile 07/11/2024 tarih ve MB 51744368 sıra sayılı trafik idari para cezası karar tutanağı ve aracın trafikten men edilmesi işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

18. Uyuşmazlık Mahkemesince, 2918 sayılı Kanun'un 12/07/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile yapılan değişiklikten önceki 112. maddesi ve 5326 sayılı Kanun birlikte incelendiğinde, 2918 sayılı Kanun'un, bu Kanundaki suçlarla ilgili davalara bakacak mahkemeler ve yetkilerinin düzenlendiği 112. maddesi uyarınca, sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaların sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği ve 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde, diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için ehliyetin geri alınmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı dikkate alındığında; sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davalara bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğu sonucuna varılmış iken; 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan yeni düzenleme ile Kanunda yer alan göreve ilişkin maddenin değiştirildiği ve idari yaptırımlarla ilgili Kabahatler Kanunu hükümlerine uygun değişikliğin yapıldığı sonucuna varılmış, 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlığını taşıyan 19. maddesinde, *"diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için, ….. ehliyetin geri alınması,…….gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"* denilerek, ilgili kanununda, bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklı tutulan, başka bir deyişle, belirtilen istisnalar içinde sayılan yaptırımlardan biri olan *ehliyetin geri* **alınmasına ilişkin** hükmün, 12/07/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan değişiklik ile yeniden düzenlendiği ve bu karara karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği gözetilerek, sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemiyle yapılan itirazların adli yargı yerinde görüleceğine karar verilmiştir.

19. Dava *dosyalarının* incelenmesinden, Ankara Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin

Trafik Düzenleme ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, aday sürücü belgesi sahibi davacı adına, alkol cihazına üflemeyi kabul etmediğinden bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/9. madde ve fıkrası uyarınca 07/11/2024 tarih ve AA seri 0497812 sıra sayılı, 730 gün süreli "*Sürücü Belgesi Geri Alma Tutanağı*" yanında, ayrıca, aynı tarihli olan "*Aday Sürücünün Belgesinin İptaline Dair Tutanak*" düzenlendiği anlaşılmıştır.

20. Konuya ilişkin olarak Ankara Valiliği, İl Emniyet Müdürlüğünce Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliğine sunulan 09/01/2025 tarih ve 2024/11849 sayılı yazıda, aday sürücü Ahmet Oktar'ın alkolmetre cihazını üflemeyi reddetmesi üzerine hakkında KTK'nın 48/9. maddesi gereği idari para cezası verildiği ve aday sürücü olması sebebiyle sürücü belgesinin iptal edildiği hususları belirtilmiştir.

21. Davacı vekilinin adli ve idari yargı yerinde verdiği dava dilekçelerinde *"müvekkil aleyhine verilen idari para cezası, ehliyete el koyma ve trafikten men cezalarının iptaline karar verilmesi"* ifadelerine yer verdiği, açık bir şekilde *"aday sürücü belgesinin daimi olarak geri alınması işleminin iptali"* şeklinde bir ifadeye yer vermediği görülmekte ise de aday sürücü olan davacının alkollü olarak araç kullandığının saptandığından bahisle, sürücü belgesinin 730 gün süreyle geçici olarak geri alınması yanında, aynı tarihli ve saatli, Aday Sürücünün Belgesinin İptaline Dair Tutanak da düzenlendiği, dolayısıyla her iki yaptırımdan aynı anda haberdar olduğu ve dava dilekçelerinde ortak şekilde ehliyetin ve sürücü belgesinin geri alınması işleminin iptalini talep ettiği dikkate alındığında uyuşmazlığın, *"davacının aday sürücü belgesinin daimi olarak geri alınması işleminin iptali"* şeklinde kabulü gerektiği değerlendirilmiştir.

22. Yukarıda anlatılan nedenler ile sürücü belgesinin belli bir süre için geri alınması değil iptal edildiği hususu dikkate alındığında bu kararın idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu idari bir işlem olduğu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesi kapsamında bulunmadığı açıktır.

23. İncelenen uyuşmazlıkta, sürücü belgesinin iptaline ilişkin kararın idarenin tek taraflı bir şekilde kamu gücüne dayanarak, üstün hak ve yetkileri çerçevesinde yaptığı bir idari işlem olduğu, bu durumda 5326 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı anlaşıldığından, aday sürücü belgesinin iptali işlemine karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Uygulanan idari para cezasının ise 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği; ancak, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aday sürücü belgesinin iptali kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

25. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 48/9. madde ve fıkrası uyarınca verilen idari para cezası, aracın trafikten men edilmesi ve aday sürücü belgesinin iptali işlemlerine karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 8. İdare Mahkemesinin 19/03/2025 tarih ve E.2025/240 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 8. İdare Mahkemesinin 19/03/2025 tarih ve E.2025/240 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

13/10/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden PScQq6+ - cEXcCwl - Oe/TI3V - 9hXAbk= ile erişebilirsin